

PROCEDURA

postępowania w przypadku konieczności zastosowania art. 12 a
ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej przez pracowników socjalnych
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu

§ 1. Informacje ogólne

1. Zgodnie z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej (osobą najbliższą jest: małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych, możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
3. Procedura zapewnienia dziecku ochrony:
 - a) ma zastosowanie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, stwierdzonego przez pracownika socjalnego podczas przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, wizyty w środowisku w związku

- ze zgłoszeniem przez inne osoby problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie, jak również podczas interwencji kryzysowej lub monitoringu rodzin objętych pomocą;
- b) nie wymaga wcześniejszego orzeczenia sądu;
 - c) decyzja o zapewnieniu dziecku ochrony podejmowana jest wspólnie przez pracownika socjalnego, funkcjonariusza Policji i przedstawiciela służby zdrowia (lekarza, ratownika medycznego, pielęgniarkę);
 - d) pracownik socjalny ma prawo odebrać dziecko z rodziny wyłącznie w trakcie wykonywania obowiązków służbowych (tj. w godzinach swojej pracy i zgodnie z warunkami określonymi w umowie o pracę, wynikającymi z kodeksu Pracy);
 - e) w przypadku rozpoczęcia interwencji w godzinach pracy Ośrodka, pracownik socjalny jest zobowiązany do pozostania w dyspozycji pracodawcy i dokończenia procedury tak długo, jak to będzie konieczne dla zabezpieczenia zdrowia i życia dziecka, którego dotyczy interwencja.

§ 2. Obowiązki osób uczestniczących w procedurze zapewnienia dziecku ochrony

Pracownik socjalny MOPS w Kędzierzynie-Koźlu wykonuje czynności związane z zapewnieniem dziecku ochrony wyłącznie przy asyście funkcjonariusza KPP oraz przedstawiciela ochrony zdrowia, tj. lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarki. Pracownik obowiązany jest wstrzymać się z podjęciem jakichkolwiek czynności do czasu przybycia na miejsce ww. służb.

1. PRACOWNIK SOCJALNY

W przypadku zaistnienia okoliczności opisanych w art. 12a ust. 1:

- a) wnioskuje do kierownika jednostki organizacyjnej Policji właściwej ze względu na miejsce wykonywanych czynności, o udział funkcjonariusza policji w czynnościach związanych z zapewnieniem dziecku ochrony pisemnie lub ustnie, jeśli nie jest możliwe zachowanie formy pisemnej (nr alarmowy 112 lub 997, lub 77 472 46 66 – KPP w K-Koźlu). Wzór wniosku stanowi *załącznik nr 1 procedury*;
- b) wzywa pogotowie (nr alarmowy 999);
- c) przedstawia sytuację przybyłym służbom;

- d) wspólnie z policjantem i przedstawicielem ochrony zdrowia podejmuje decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony. Jeśli istnieje taka możliwość, decyzja powinna zostać podjęta w obecności i przy wsparciu psychologa;
- e) wręcza rodzicom/opiekunom prawnym lub faktycznym dziecka pisemne pouczenie o prawie złożenia zażalenia do sądu opiekuńczego na czynności pracownika socjalnego, który zapewnił dziecku ochronę (*załącznik nr 2 procedury*). Zażalenie może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza policji, którzy zapewnili dziecku ochronę. W sytuacji, gdy wręczenie pouczenia jest niemożliwe (rodzice/opiekunowie prawni lub faktyczni są pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych substancji odurzających) lub rodzic/opiekun prawny lub faktyczny odmawia podpisania pouczenia, pracownik socjalny odnotowuje ten fakt na pouczeniu;
- f) przyjmuje wniesione zażalenie rodziców/opiekunów prawnych lub faktycznych na zapewnienie dziecku ochrony, jeżeli zostanie złożone za pośrednictwem pracownika socjalnego, który dokonał zapewnienia dziecku ochrony i niezwłocznie przekazuje zażalenie do sądu;
- g) umieszcza dziecko u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wykaz rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych udostępnia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (tel. 77 481 02 82);
- h) fakt pozostawienia dziecka u osoby najbliższej, niezamieszkującej wspólnie, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej musi zostać potwierdzony stosownym oświadczeniem (*załącznik nr 3 procedury*);
- i) powiadamia sąd opiekuńczy o zapewnieniu dziecku ochrony niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin, od chwili zapewnienia dziecku ochrony przez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (*załącznik nr 4 procedury*);
- j) sporządza protokół z czynności podjętych w związku z koniecznością zapewnienia dziecku ochrony w trybie art. 12 a (*załącznik nr 5 procedury*).

2. FUNKCJONARIUSZ POLICJI

Funkcjonariusz policji wezwany na miejsce wykonywanych czynności:

- a) zapewnia dostęp do miejsca, w którym czynności mają być wykonywane, porządek w miejscu przeprowadzania czynności oraz bezpieczeństwo: dziecku, któremu zapewniana jest ochrona, pracownikowi socjalnemu i innym osobom biorącym udział w czynnościach;
- b) usuwa na żądanie pracownika socjalnego osoby, które utrudniają lub uniemożliwiają przeprowadzenie czynności;
- c) ustala tożsamość pracownika socjalnego na podstawie legitymacji służbowej, tożsamość dziecka, któremu zapewniana jest ochrona, tożsamość innych małoletnich, zamieszkujących w miejscu wykonywania czynności, tożsamość rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarki, psychologa oraz innych uczestników postępowania, obecnych w miejscu wykonywania czynności;
- d) zapoznaje się z informacjami dotyczącymi dziecka, będącymi w posiadaniu pracownika socjalnego, niezbędnymi do zapewnienia prawidłowego przebiegu czynności oraz przedstawienia stanowiska;
- e) ocenia, na podstawie informacji i okoliczności faktycznych zastanych na miejscu, stopień zagrożenia życia lub zdrowia dziecka i przedstawia pracownikowi socjalnemu swoje stanowisko, co do zasadności zapewnienia dziecku ochrony;
- f) wspólnie z pracownikiem socjalnym i przedstawicielem ochrony zdrowia podejmuje decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony;
- g) przyjmuje wniesione zażalenie rodziców/opiekunów prawnych lub faktycznych na zapewnienie dziecku ochrony, jeżeli zostanie złożone za pośrednictwem funkcjonariusza policji, który dokonał zapewnienia dziecku ochrony i niezwłocznie przekazuje zażalenie do sądu;
- h) ustala tożsamość i dane adresowe innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, uprawnionego członka rodziny zastępczej lub uprawnionego pracownika rodzinnego domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, w której zostanie umieszczone dziecko, obecnych w miejscu wykonywania czynności;
- i) dokonuje sprawdzenia informacji zawartych w policyjnych systemach informatycznych o innej, niezamieszkującej wspólnie osobie najbliższej, u której dziecko ma zostać umieszczone;
- j) sporządza notatkę urzędową z przeprowadzonych czynności, której kopię przekazuje do Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich oraz MOPS

w Kędzierzynie-Koźlu nie później, niż w terminie 24 godzin od zapewnienia dziecku ochrony.

3. PRZEDSTAWICIEL OCHRONY ZDROWIA

Po przybyciu na miejsce wykonywanych czynności, przedstawiciel ochrony zdrowia:

- a) zapoznaje się ze wszystkimi informacjami dotyczącymi dziecka, będącymi w posiadaniu pracownika socjalnego;
- b) określa stan zdrowia dziecka, udziela pomocy lekarskiej, ocenia na podstawie informacji i okoliczności faktycznych zastanych na miejscu stopień zagrożenia życia lub zdrowia dziecka;
- c) przedstawia swoje stanowisko co do zasadności zapewnienia dziecku ochrony;
- d) współuczestniczy wraz z pracownikiem socjalnym i funkcjonariuszem policji w podjęciu decyzji o zapewnieniu dziecku ochrony;
- e) sporządza pisemną informację o stanie zdrowia dziecka ze wskazaniem, czy występuje konieczność jego hospitalizacji.

§ 3. Przewóz dziecka

1. Za kompleksowe zabezpieczenie sytuacji dziecka, odpowiadają trzy służby biorące udział w procedurze zapewnienia dziecku ochrony. Jedną ze wskazanych ustawowo służb będzie dysponowała samochodem służbowym lub wykorzystywanym do celów służbowych. Kwestie techniczne transportu dziecka można więc rozstrzygnąć przy współpracy i wspólnym podejmowaniu decyzji pomiędzy trzema służbami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, uczestniczącymi w zdarzeniu.
2. Zgodnie z art. 39 ust. 3 – 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym w pojeździe samochodowym wyposażonym w pasy bezpieczeństwa dziecko w wieku do 12 lat, nieprzekraczające 150 cm wzrostu, przewozi się w foteliku ochronnym lub innym urządzeniu do przewożenia dzieci, odpowiadającym wadze i wzrostowi dziecka oraz właściwym warunkom technicznym, nie dotyczy to jednak przewozu dziecka taksówką osobową, specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego, o którym mowa w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym lub pojazdem Policji.

3. Jeżeli brak jest możliwości odbioru dziecka w miejscu wykonywania czynności przez osoby uprawnione, wówczas pracownik socjalny przewozi dziecko taksówką do miejsca zamieszkania osoby najbliższej, u której dziecko ma zostać umieszczone, rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo-wychowawczej. Pracownik absolutnie nie powinien przewozić dziecka własnym samochodem.
4. Jeśli po uzgodnieniu z pozostałymi służbami, obowiązek przewiezienia dziecka spoczywał będzie na pracowniku socjalnym, to samorząd gminny będzie zobowiązany do pokrycia kosztów transportu.
5. W przypadku przewozu taksówką dziecka, któremu zapewniono ochronę, pracownik socjalny ma obowiązek przedłożyć fakturę VAT, dokumentującą koszty transportu dziecka. Faktura winna zawierać następujące dane:

*Nabywca: Gmina Kędzierzyn-Koźle, ul. Piramowicza 32, 47-200 Kędzierzyn-Koźle,
NIP: 749-205-56-01*

*Odbiorca (może być w uwagach): Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. M. Reja 2a,
47-224 Kędzierzyn-Koźle, NIP: 749-129-80-52*